

[Chr. Ernst Christensen.]

stemmelsen er affattet i Overensstemmelse med Lov Nr. 328 af 28. Juni 1920. § 3 endelig bemyndiger Landbrugsministeren til at træffe de til Lovens Gennemførelse nødvendige Foranstaltninger.

Jeg kan udtale min fuldkomne Tilslutning til den højtærede Landbrugsminister, naar han siger, at dette Arbejde ikke maa kunstigt forceres, men maa ske paa et sundt og fornuftigt Grundlag. Og saa maa vi haabe paa, at det lykkes os at faa de rigtige, de dygtigste Mænd til disse Ejendomme, først og nærmest for de sønderjydske Landsdele, men ogsaa for det øvrige Land. Jeg anbefaler Lovforslaget til en hurtig og velvillig Behandling i dette høje Ting.

Formanden: Jeg vil henstille til efterfølgende Talere, at de ikke fordyber sig alt for stærkt i den af det sønderjydske Erhvervsudvalg afgivne Beretning, men at de holder sig noget nærmere til Lovforslaget, end Tilfældet var med den sidste ærede Taler.

J. P. Nielsen: Det, vi staar overfor i Sønderjylland, er et Erhvervsproblem. Det er rigtigt, som ogsaa udtalt af den højtærede Landbrugsminister, at i de 56 Aar, Sønderjylland var under tysk Styre, stod den sønderjydske Befolkning stille. I Aarene fra 1861 til 1916 havde den sønderjydske Befolkning kun en Tilvækst af 18 000 Mennesker, men i Fire-Aaret fra 1921—25 en Tilvækst af 13 000, og det ligger ganske simpelt deri, at under det tyske Styre vandrede Ungdommen bort fra Sønderjylland, nogle gik til Amerika, andre til Danmark, og en stor Del af Haandværkerstanden gik til Tyskland, hvortil der den Gang var aaben Adgang. Nu derimod maa den sønderjydske Befolkning lære at indrette sig paa sin Landsdels Jord.

At der er et Erhvervsproblem i Sønderjylland, det vil sige et Beskæftigelsesproblem, fremgaar tydeligt for det første af den Arbejdsløshed, der eksisterer dernede, for det andet af den ganske kolossale Stigning i Kommunernes og Statens Udbetalinger af Understøttelse. I November 1924 havde hele Landsdelen kun 547 arbejdsløse, men i November Maaned 1928 var dette Tal vokset til 3 000, og denne Stigning i Arbejdsløsheden har været ganske jævn i disse Aar. Jeg bemærker udtrykkeligt, at disse officielle Tal ikke giver det præcise Udtryk for, hvor stor Arbejdsløsheden og Ledigheden er i Sønderjylland, for i Sønderjylland er Arbejdsløshedsforsikringen, Arbejdsanvisnin-

gen og den til denne knyttede Statistik ikke nær saa udviklet som i den øvrige Del af Landet, særlig ikke for Landkommunernes Vedkommende, hvor de allerfleste af de ledige slet ikke bliver medtaget i denne Statistik. Ser man dernæst paa de offentlige Udgifter til social Forsorg, til Fattighjælp og Hjælpekasseunderstøttelse, saa udbetaltes der i Aaret 1923—24 i Fattighjælp i de sønderjydske Landsdele 580 458 Kr., men i Aaret 1927—28 976 087 Kr., det vil sige Fattighjælpen er faktisk i de 4 Aar omtrent fordoblet og er nu naaet op paa lige ved 1 Mill. Kr. om Aaret. Hjælpekasseunderstøttelsen udgjorde i 1923—24 127 865 Kr., men er nu vokset til 340 407 Kr. Med andre Ord, grundet paa Ledighed, Arbejdsløshed o. s. v. i Sønderjylland er Landsdelen oppe paa et aarligt Beløb til sociale Understøttelser af de to Arter, Fattighjælp og Hjælpekasseunderstøttelse, af 1 316 494 Kr.

Det er ud fra dette Synspunkt, ud fra disse Tal, at vi skal betragte Forholdene i Sønderjylland, saa kommer man til Klarhed over, at det, Danmark har at løse dernede, er et Erhvervsproblem, og det var til Løsning af denne Opgave, det Lovforslag, som den højtærede Landbrugsminister her har stillet, skulde tjene. Vi kan ikke fortsætte med denne Udvikling i denne vor sydligste Landsdel, der ligger op til et andet Lands Grænse; naar der paa den anden Side denne Grænse træffes store Foranstaltninger for at holde Arbejdsløsheden og de sociale Udgifter saa langt nede som muligt, er det ganske givet, at det maa stille Forholdene paa denne Side Grænsen i Relief. Vi kan ikke her lade Forholdene gaa deres skæve Gang og udvikle sig paa en saadan Maade, at vi stiler imod, at den Landsdel, som Danmark erhvervede 1920, mere og mere bliver en Fattiggaard med en Befolkning, der lever af offentlig Understøttelse. Det er Arbejde og Virksomhed, der her skal til.

Ud fra dette Standpunkt maa jeg betragte den højtærede Landbrugsministers Lovforslag, men det forekommer mig, at der er en Forskel mellem den højtærede Landbrugsministers Fremstøttelsestale og saa de Tanker; der med Hensyn til Udstyknng og Erhvervelse af Jord i Sønderjylland er udtrykt i det sønderjydske Erhvervsudvalgs Beretning. Det er derfor, jeg særlig betoner, at det er et Erhvervsproblem, vi her staar overfor, og som dette Lovforslag helst skulde bidrage sin Del til at løse. Det forekommer mig, at den højtærede Minister lagde særlig Vægt paa dette, at der købes Jord for derigennem at lette